

Tantárgy neve	Turizmus környezeti hatásai
Tantárgy kódja	FDB 2207, ID 2582
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	0+2
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Szepesi János
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai adjunktus

1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései

A turizmus környezeti hatásai tantárgy célja hogy a hallgatók képesek legyenek az élettelen természeti értékek szakszerű, ugyanakkor balesetmentes bemutatására. Képesek legyenek felismerni az utazás során előforduló természeti és társadalmi környezeti hatások legfontosabb tulajdonságait, s elkerülni az ezekből eredő veszélyes helyzeteket. Ismerjék meg a fenntartható turizmus alapelveit. A kurzus során a résztvevők sajátítsák el azt a szemléletmódot, amely lehetővé teszi a kulturális és természeti erőforrások fenntartható turisztikai hasznosítását. Tudjanak cselekvési tervet kidolgozni a turizmus értékeinek megőrzésére, a negatív hatások kiküszöbölésére.

2. A tantárgy tartalma

1. A turizmus hatásai

A turizmus hatásai a természeti környezetre. A társadalmi-kulturális hatások fogalma.

2. Hatáselemzés a turizmusban

A turizmus természeti, társadalmi-kulturális hatásainak vizsgálata. Hatásvizsgálatok nemzetközi szinten Nehézségek a turizmus hatásainak vizsgálatában.

3 A turizmus társadalmi-kulturális hatásait befolyásoló tényezők

A turisták jellemzői. A fogadóközösség jellemzői.

4. A turisták és a helyi lakosok kapcsolata

Interakciók a helyi lakosok és a turisták között. A turisták és a helyi lakosok közötti társadalmi, gazdasági, kulturális különbségek

5. A turizmus fejlettségének jellemzői

A turisztikai teherbíró képesség fogalma és típusai. A turizmus fejlődésének következményei

6. A turizmus társadalmi-kulturális hatásainak típusai

A turisták és a helyi lakosok közötti kapcsolatokról adódó hatások. Pozitív és negatív társadalmi-kulturális hatások formái

7. A fenntartható turizmus

A fenntartható turizmus fogalma. Indikátorai, kialakítási lehetőségei A fenntartható fejlesztés és működtetés alapelvei létesítményi, desztináció szinten. Szereplők a közszektor a magánszektor részéről.

8. A fenntartható turizmus összetevői

A fenntartható turizmus fejlesztés gazdasági aspektusai, társadalmi-kulturális vonatkozásai, fizikai és ökológiai dimenziói.

9. A turizmus társadalmi-kulturális hatások Magyarországon

Hazai esettanulmányok a Balaton, a Bükk-vidék és a Hortobágy térségéből.

10. A turizmus társadalmi-kulturális hatások külföldön

Esettanulmányok a fejlett országokból, a természetközeli területekről. A turizmus fejlődésének pozitív és negatív hatásai nemzetközi világörökség helyszíneken.

11. Az ökoturizmus és a természetvédelem:

A környezet és természetvédelem turisztikai kapcsolata. A nemzeti parkok szerepe. Természetvédelmi területek szerepe. Érzékeny területek nemzetközi hálózatának ökoturisztikai felhasználása. Idegenforgalmi politika.

12. A turizmus hatásai a természetföldrajzi környezetre:

Az ember éghajlat-módosító hatása. A turizmus hatásai a légkörre nézve. A turizmus hatásai az élővilágra nézve.

13. A turizmus hatásai a természetföldrajzi környezetre:

A fürdőhelyek vízgazdálkodási, szennyezési problémái. A turizmus hatásai a felszínformáló folyamatok intenzitására nézve.

14. A turizmus értékteremtő, értékmegőrző szerepe:

A bányahelyek tájrendezésének idegenforgalmi hasznosítási lehetőségei. Vízgazdálkodás a turisztikai célterületeken. A környezettudatos turisztikai szemlélet terjesztésének lehetőségei.

15. Turisztikai hatásmenedzsment:

Megőrzés és hasznosítás egyensúlya a turizmusban. Hatásmérleg felállítása. A turisztikai hatásrendszer elemzése (természetre, emberre, kultúrára). A terhelhetőség és a turisztikai korlátozások.

3. Évközi ellenőrzés módja: zárthelyi dolgozat, a jegymegajánlás feltétele egy szabadon választott turisztikai desztináció környezeti problémáinak elemző bemutatása szemináriumi dolgozat és előadás formájában

4. Kötelező és ajánlott irodalom

Bodnár, L. (2000): A turizmus földrajzi alapjai; Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, pp.48-97, 102-109, 115-122.

Puczkó, L - Rátz, T. (2005): A turizmus hatásai, 4. javított kiadás; Aula Kiadó, Budapest, pp. 357-404.

Puczkó, L – Rátz, T. (2003): Turizmus történelmi városokban. Tervezés és menedzsment; – Budapest: Turisztikai Oktató és Kutató Kkt. – 111 p.

Puczkó, L - Rátz, T. (2000): Az attrakciótól az élményig. A látogatómenedzsment módszerei; Budapest: Geomédia Rt. – 104 p.